

(Балкан магазин, 25.3.2010)

Као министар сам била против продаје Телекома, и нисам променила мишљење по том питању. Не видим разлог да се Телеком прода. Једини разлог који се може чути у медијима јесте да власт послује са њим нестручно и незнањински. Оно што је нарочито апсурдно је да и сами политичари на власти то јавно говоре, тврдећи на тај начин за себе да су неспособни.

Ја нисам за социјализам какав смо имали где је држава водила сва предузећа, већ сам за слободно тржиште, али сматрам да одређена стратешка инфраструктурна предузећа као што су Телеком, ЕПС, Железница, и друга треба да остану државна, нарочито када је у питању мала држава као што је наша. Наиме, Телеком врло очигледно не може да купи приватна фирма у Србији јер нема довољно средстава за овакву куповину. Значи, неминовно је да га купе странци. Тако ће целокупна српска инфраструктура бити у рукама страних компанија. То значи да Србија као таква неће имати утицај на развој своје телекомуникационе инфраструктуре. Неко ће рећи да ће имати утицај кроз регулативу али регулатива је, нарочито код нас, "немоћна" пред глобалним операторима који ће поседовати српску телекомуникациону инфраструктуру.

На пример, држава ће изгубити сваки утицај на политику цена. Док је Телеком у поседу државе она може да одреди цене услуга тако да буду приступачне грађанима. Телеком је заиста имао ниске цене фиксне телефоније које су имплицирале и ниске цене мобилне телефоније. Сведоци смо да је држава повећала телефонску претплату четири пута у последњих годину дана. Не постоји образложење за овако високу цену претплате. На мене, као министра, био је вршен притисак да допустим повећање цене претплате више пута, јер Телеком наводно губи више на одржавање телефонских линија него што добије од претплате. Ми смо направили груби прорачун трошкова и нисмо имали утисак да је то тачно. Били смо отворени и за Телекомову анализу трошкова која би образложила ову високу цену, али такву анализу нисмо добили. Ја верујем да је подизање претплате четири пута везано за приватизацију Телекома, и да је то био услов заинтересованих купаца. Наиме, према мојим информацијама сличан сценарио се десио у Хрватској где је претплата повећана неколико пута непосредно пре но што је Дојче Телеком купио Телеком Хрватске. Поред гигантских глобалних компанија које ће држати српску телекомуникациону инфраструктуру, не можемо се надати правој конкуренцији и слободном формирању цена телекомуникационих услуга, можемо очекивати високе цене, док ће те компаније имати велике профите који ће се одливати из земље. Дакле ти

Продаја Телекома несхватљив потез

Пише: Александра Смиљанић
четвртак, 25 март 2010 20:44

профити ће се користити за развој неких других земаља а не Србије.

Профити нису једини разлог зашто постоји велико интересовање за телекомуникационе операторе као што је Телеком. Телекомуникациони оператори заправо врше услужну делатност, и купују опрему за своје мреже од произвођача. Тако да телекомуникациони оператори могу да форсирају привреду својих матичних земаља, и сигурно ће при куповини опреме и софтвера давати приоритет фирмама својих матичних земаља. Иако су телекомуникациони оператори често већим делом приватни, ово је пракса у свету, која код нас, на жалост, није заживела. Док нам је тржиште у социјалистичко доба било сувише затворено и домаћа привреда максимално фаворизирана, сада имамо ситуацију да се регуларно на јавним тендерима уносе непотребни услови који избацују домаће фирме из игре. Уместо да се Телеком као велики купац искористи за подстицај домаћих фирми чије би производе куповао, Телеком се продаје и овакав механизам развоја домаће привреде се губи неповратно. С обзиром на то да се Телеком бави углавном услужном делатношћу, продајом Телекома не могу да се очекују даље инвестиције у производњу и нова радна места у Србији. Напротив извесно је смањење радних места како у Телекому, тако и у домаћим фирмама које производе за Телеком.

Све у свему мени је продаја Телекома несхватљив потез. Овим потезом губи се важна полуга власти којом може да се подстакне привреда и створе нова радна места, полуга којом може да се утиче на цене телекомуникационих услуга тако да буду прихватљиве за наше грађанство, и полуга која доноси профит који би се могао искористити за побољшање квалитета живота у Србији.

(Ауторка је бивши министар за телекомуникације у Влади Србије)